

中国西藏阿里东嘎壁画

Donggar Cave Murals in Ngari
Prefecture, Tibet, China
中国のチベット・阿里東嘎壁画



中国大百科全书出版社

图书在版编目(CIP)数据

中国西藏阿里东嘎壁画 / 阿布摄影;彭措朗杰编.
—北京: 中国大百科全书出版社, 1998.1
ISBN 7-5000-5901-9

I. 中… II. ①阿… ②彭… III. 壁画 - 西藏 - 阿里地区 - 画册 IV. J228.6

中国版本图书馆 CIP 数据核字(98)第 03055 号

中国西藏阿里东嘎壁画

出版发行: 中国大百科全书出版社
审 读: 龚 莉
责任编辑: 武 丹 李辛海
美术设计: 李辛海
电脑制作: 中国大百科全书出版社图片中心
承 印: 中国(深圳)环球印务股份有限公司

版 次: 1998 年 1 月第 1 版第 1 次印刷
开 本: 889×1194 毫米 1/16
印 张: 10.25
书 号: ISBN 7-5000-5901-9/J·28

定 价: 100.00 元

སློའདྲོན་པ། བསྟན་འཛིན། འཇམ་དབྱངས། ཟླ་བ་ཆེ་རིང་།
 གཅོའགན་ཚུལ་སྤྱོད་པ། སུན་ཆོགས་ནམ་གུལ། འཕྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན།
 གཅོའགན་ཚུལ་སྤྱོད་གཞོན་པ། དྲི་ཅིས་ཕིན།
 དཔར་རྒྱལ་མཁན། ཨ་པོ།
 ཚུལ་ཡིག་འབྲི་མཁན། སུན་ཆོགས་ནམ་གུལ།
 བོད་ཡིག་ཕབས་བསྐྱར་བ། ཆེ་རྩོམ།
 དབྱིན་ཡིག་ཕབས་བསྐྱར་བ། ཏི་ཡོ་ཁེང་།
 འཇམ་པན་ཡི་གེ་ཕབས་བསྐྱར་བ། ཏི་ཅ་ཤང་།

顾 问：丹增 甲央 达娃次仁
 主 编：彭措朗杰 赤烈塔尔沁
 副 主 编：施纪平
 摄 影：阿布
 撰 文：彭措朗杰
 藏文翻译：次多
 英文翻译：杜友良
 日文翻译：遯家乡

ADVISERS: Dan Zeng; Jam Yang; Da—wa—ci—ren
 CHIEF EDITORS: Phuntsok Namgyal; Chi—lie—ta—qin
 ASSOCIATE EDITOR: Shi Jiping
 PHOTOGRAPHER: A—bu
 CHINESE TEXTS by Phuntsok Namgyal
 TIBETAN TRANSLATION by Ci Duo
 ENGLISH TRANSLATION by Du Youliang
 JAPANESE TRANSLATION by Lu Jaxiang

顧 問：丹增 甲央 達娃次仁
 主 編 集：彭措朗傑 赤烈塔爾沁
 副 主 編 集：施紀平
 撮 影：阿布
 漢語の文字：彭措朗傑
 チベット語
 チベット語の本訳：次多
 英語の本訳：杜友良
 日本語の本訳：遯家乡

སྒྲིལ་བྱ་བརྒྱུ་པའི་གཏམ།

མངའ་རིས་རྩལ་དཀར་ཕྱག་པ་ནི་བོད་རྫོང་ས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱག་ས་མངའ་རིས་ས་ཁྲལ་ཙ་མངའ་རྫོང་རྩལ་དཀར་གྲོང་ཚོའི་གནའ་ཤུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་(གཞུང་ཐིག་ཤར་མ་ 79° 6' 57" འཕྲིད་ཐིག་བྱང་མ་ 31° 4') གནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྩལ་དཀར་གནའ་ཤུལ་གྱི་བྱུང་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེར་ད་ལྟ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གནའ་ཤུལ་གཙ་བོ་ནི་དགོན་རྫིང་ཞིག་པའི་བྱང་རྫོང་དང་། རི་རོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱག་པ། རི་གཤམ་རྩལ་ལྷར་ཕྱིར་རྩལ་ཆགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་རོ་བཅས་ཡོད། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཁྱིམ་གྱི་བཞི་མ་ 12000 ལྷག་ཙམ་ཟིན་གྱི་ཡོད། འོད་རྫོང་འཕྲོ་བའི་བོད་རྫོང་ས་རྩལ་ཕྱག་ས་མངའ་རིས་དངོས་བང་མཛོད་ནང་རྩལ་དཀར་ཕྱག་པའི་ལྷེབས་རིས་གྱི་རོ་མཆོར་མངའ་རྩལ་བའི་བྱང་པར་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྒྲིལ་བྱ་གས་ཕྱག་ས་བཞིར་བྱུང་བའི་བྱ་གཞུལ་རབས་གྱི་གནའ་ཤུལ་རིག་དངོས་གྱི་གཟི་དཔལ་ལ་འགྲན་ཐོང་པར་སེམས། བྲག་ཤིས་པའི་མཆོན་བྱེད་རྩལ་དཀར་པོས་གྲོང་ཚོའི་མིང་རྩལ་ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ས་ཙ་མངའ་ས་གཤོངས་སུ་གསལ་པའི་ས་རི་རྒྱ་བོ་དེའི་ཁྲལ་རྩལ་ཡོན་ཏན་གྲོང་ཚོའི་མཛུན་རྩལ་ཕྱག་ས་པའི་རྒྱ་སྒྲིལ་དེ་ཡིས་གྲོང་ཚོ་དང་། སྤང་ཐང་། ཞིང་ཁ་བཅས་ལ་རྩལ་ཞག་དོད་པའི་གོས་ལྷང་སྒྲིལ་ཏེ་ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་རྩལ་བརྒྱུ་ལ་ལྷར་རྩལ་དྲིང་། རྩལ་དཀར་གྲོང་ཚོའི་རྒྱལ་ལ་ཆོས་གསུམ་ལྷེ་བའི་དབྱིབས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གནས་ཆུང་གཟར་རི་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཅེ་མ་གནའ་བོའི་དགོན་རྫིང་ཞིག་པའི་བྱང་འཁོག་ས་ཀྱིས་བརྒྱན། རི་རྫོང་རྩལ་པའི་བྱང་རྩལ་ནག་རོག་གིར་བཤམས། རི་གཤམ་ན་མཆོད་རྟེན་རྩལ་ལྷར་ཆགས་སུ་གནས། རྩལ་ད་ལྟ་འོད་ལྷེ་བའི་རྩལ་གསལ་ལེར་མཛོན་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྩལ་དཀར་ཕྱག་པའི་ལྷེབས་རིས་ཞིས་སུ་གསལ་པའི་ཕྱག་པ་གསུམ་པོ་དེ་རི་རྫོང་གྱི་ཕྱག་པའི་ཁྲོད་རྩལ་གནས་ཤིང་། ཕྱག་པ་ནས་རི་ཅེ་བར་མཐོ་ཆོད་ལྷི་ཁྱི་སྒྲིལ་བའི་བརྒྱ་ཙམ་ལས་མེད་དམ་སྒྲིལ། ལྷན་རྒྱས་ལ་རོ་སྤྱོད་ལྷེ་བའི་ཆོད་རྩལ་ལྷེབས་རིས་ལྷན་པའི་ཕྱག་པ་གསུམ་པོར་ཨང་ཉག་ས་རི་བཀོད་ཡོད། དཀྱིལ་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་པ་ཨང་དང་པོ་དང་། དེའི་ཤར་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་པ་ཨང་གཉིས་པ། རྩལ་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་པ་ཨང་གསུམ་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་ནང་ནས་ཕྱག་པ་ཨང་གཉིས་པ་དེ་གཞི་བྱོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་འདྲ། ཕྱག་པ་དེའི་ནང་ནི་དབྱིབས་བྱུ་བཞི་ཡོན་ལ་མཐའི་རིང་ཆོད་ལྷི་ཁྱི་ 7.2 དང་མཐོ་ཆོད་ལྷི་ཁྱི་ 5.4 འདྲ། སྒྲིལ་ཁ་ཕྱག་པའི་ཆེགས་ལྷེབས་སུ་འཛིན་སྒྲིལ་བཞུགས་པའི་ས་བྱུ་བཞི་ནར་མ་ཞིག་འདྲས་འདྲ། ཕྱག་པ་དེའི་

བྱང་ཐོག་མར་འཛིན་སྐྱབ་བརྒྱུད་འདུག་ཏེ་ད་ལྟ་མཇུག་ལྟ་ཡོད་པ་ནི་པར་འདེད་པ་མས་བརྒྱན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་དང་།
 སྐྱབ་དང་དབུའི་རྒྱུ་གྱི་འོད་ཟླ་སྒྲོམ་མོ། ཆག་སྒྲོན་ཤོར་བའི་འཛིན་སྐྱབ་ཞིག་རོ། སྐྱབ་རྟན་གཉིས་དབར་གྱི་ཆེགས་
 ལྡེབས་ལ་བྱིས་པའི་མཁའ་འགྲོ་གར་མཁན་མའི་རི་མོ་བཅས་འདུག དེའི་བྱང་གི་སྤེལ་མའི་ཆེགས་ལྡེབས་སུ་ས་གྲུ་
 བཞིན་ར་མོ་རྒྱུད་བ་གཉིས་འདུས་འདུག་པ་དེ་དང་འཛིན་སྐྱབ་བརྒྱུད་པོ་བཞུགས་པའི་ས་གྲུ་བཞིན་ར་མོ་གཉིས་.....
 འབྲེལ་ནས་ཡོད་འདུག གྲུ་བཞིན་ར་མོ་རྒྱུད་བ་གཉིས་གྱི་བྱང་ཐོག་མར་འཛིན་སྐྱབ་རྒྱུད་བ་གཉིས་ཡོད་བཟོ་འདུག་
 ཏེ་ད་ལྟ་གཞོགས་ཤར་ལ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱབ་རྟན་གཅིག་ལས་གཞན་གང་ཡང་མཇུག་ལྟ་མི་འདུག སྐྱབ་.....
 བརྒྱན་བཞུགས་པའི་མཐའི་ཆེགས་ལྡེབས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། བཟུ་ཤིས་ཉགས་བརྒྱུད་གྱི་རི་མོས་ལེགས་
 པར་བརྒྱན། སུག་པའི་ཐོག་གི་བཟོ་ལྟ་ཕྱི་གྲུ་བཞི། བྱང་སྒྲོམ་མོ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་རིམ་བཞིན་བསྐྱམས་.....
 བྱས་སྒྲོམ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་དང་མཚུངས་པ་ས་མཇུག་བ་ཅན་གྱིས་ཡིད་གྱི་བརྟན་པ་དབང་མེད་དུ་
 འཕྲོག་པར་གྱུར། སུག་པའི་དབྱིལ་ལ་ཕྱིས་སུ་བཞེངས་པའི་ས་པག་གི་མཚོད་རྟེན་གཉིས་བཞུགས་པ་དེ་ཡང་.....
 མཚོད་རྟེན་གྱི་ཞབས་ལས་གཞན་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ཟིན། སུག་པའི་སྐྱགས་བཞིའི་ཆེགས་ལྡེབས་ཐོག་.....
 རོས་ལ་རི་མོས་ཁེངས་འདུག་པ་གཙོ་བོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་རྟན་སྒྲོམ་སྐྱག་གཅིག་ཉག་ཉག་.....
 བཀོད་འདུག སྐྱབ་རྟན་རེ་རེའི་ལོགས་སུ་བྱིས་ཡོད་པའི་བོད་ཡིག་མཚན་བྱང་ལ་བལྟས་ན་ནམ་པ་མི་འདྲ་བའི་.....
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་གྱི་སྐྱབ་རྟན་ཡིན་པ་ཤིས་ཐུབ། སྐྱབ་རྟན་རེ་རེའི་རྒྱུ་ལ་འོད་ཟླ་སྒྲོམ་མོ་
 རེ་ལྟ་ཞིང་། དབུ་ལ་རིགས་ལྡན་སྒྲོམ་པ་དང་། སྟན་དང་མགུལ་ལ་སོགས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲས་པ། སྐྱབ་.....
 སྒྲོམ་ལ་ན་བཟའ་མེད་པར་དར་འཕྱར་བསྐྱབས། སྐྱབ་སྒྲོམ་ལ་ཚོན་ལྟ་དར་གོས་བསྐྱབས་ཏེ་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་གི་རྒྱུ་.....
 དུ་བཞུགས། སུག་གི་སོར་མའི་འདེབ་མས་སུག་རྒྱ་ཆོགས་སུ་གནས་ཤིང་། ལ་ལས་མེ་རྟོག་དང་། ལ་ལས་མ་
 བྱའི་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས། སུག་དབུང་རྒྱུག་གིར་སྒྲོད། སྐྱབ་སྒྲོམ་སྤྱི་ཞིང་ལྡེམ། སྐྱའི་ནམ་པ་ཉོབ་སྤེལ་ལྟ་བུ་ན་ཆ་
 འདྲ་ཡིན་པ་ལ་ཞིབ་པར་བལྟ་དུས་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ནམ་དབྱེ་ལྟ་བུ་པའི་རོ་མཚར་གྱི་བྱང་ཆོས་དུ་མ་མཛོད། སུག་.....
 པའི་སྒྲོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆེགས་ལྡེབས་ལ་བྱིས་པའི་རི་མོར་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཆོས་ལྟ་བུ་འདུག སྒྲོའི་
 གཞོགས་ཤར་གྱི་ལྡེབས་བྱིས་རི་མོ་པལ་ཆེ་བ་བསྐྱབ་ཟིན་ན་ཡང་ཞིབ་པར་བལྟ་དུས་བྱང་མེད་གྱི་བཟོ་ལྟ་འདྲ་བའི་
 མི་གཉིས་གྱི་སྐྱབ་བརྟན་མཐོང་རྒྱ་འདུག དེའི་ནང་བྱང་མེད་གཅིག་གི་མགོ་ལ་ལྟ་མོ་གྱུན་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་
 ཤོས་གྱི་མགོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲས་འདུག གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་ཕྱུ་པ་གྱུན་ཏེ་སྐར་གས་སྒྲོམ་པོ་རེ་བཅིངས་ཡོད་

པ་དང་། དེའི་ཉིང་ལ་སྤྱི་ཤོས་ལྷག་མ་རེ་སྤྱོན་འདུག བྱང་མེད་གཉིས་པོ་ཐལ་མོ་ཉིང་ཁར་རྒྱར་ནས་གསོལ་བ་...
སྤྱོན་ལམ་འདེབས་བཞིན་པའི་རྒྱལ་དུ་གནས། སྤྱི་གཞིགས་རྒྱུ་གི་ཆེགས་ལྡེབས་སུ་མེར་མོ་བ་སྤར་བ་གསུམ་...
བཞུགས་ཡོད་པའི་ཉིང་གི་སྤར་པའི་དབུས་སུ་བཞུགས་མཁན་དེའི་དབུ་མོག་ལ་གདུགས་བྱུང་འདུག སྤྱི་ཉིང་གི་
ཆེགས་ལྡེབས་སུ་སྤྱི་མོ་ལྷ་གིས་འདུག་པ་དེ་ཆོས་ལུ་བ་དང་། ༩། གཡག་ལ་སྤགས་པའི་བཞེན་པར་བརྟེན་ནས་...
དལ་བྱས་མཐུན་དུ་བརྒྱུད་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་བཀོད་འདུག

སྤྱག་པ་ཡང་དང་པོ་ཡང་གཉིས་པ་ལས་ཅུང་ཆུང་ཞིང་། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྱེ་བཞི་མ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བྱུག་འདུག
སྤྱག་པའི་ནང་གི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བཞི་ཡིན་པ་ལ་མཐུལ་ཆེ་བ་དང་སྤྱི་ཆུང་བས་འཇལ་བྱེད་འཕོ་ཞིག་ཁ་བྱུང་བ་དང་...
འདྲ། སྤྱག་པའི་སྤྱི་གི་གཞུ་བརྒྱད་པན་རྒྱུན་བརྒྱལ་ཏེ་བྱུང་བཞིའི་དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་བཞི་མོན་འདུག་པ་དེ་...
ཆོའི་བྱ་རྒྱར་དུ་འཇུག་པས་དགུ་བརྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་བར་རིམ་སོ་སོ་རིམ་བཞིན་བསྐྱམས་ཏེ་མཐར་...
སྤྱི་ཆེའི་མཆེམས་སུ་སྤྱག་ཆ་མོན་ནས་ཤིང་ཆ་ལས་བྱུང་པའི་གནམ་གཅལ་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡང་དག་པ་...
མོན་འདུག གནམ་གཅལ་གི་རི་མོ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པོ་བརྒྱབ་འདུག་པ་དེ་ཆོའི་ནང་ལུས་ཀྱི་ཉམས་འཁྱར་ལུན་སུམ་...
ཆོགས་པའི་བྱང་མི་དང་། འདབ་ཆགས་བྱ་བྱེད། མེད་གི་ཁ་རྒྱུད། གཡུ་འབྲུག་བཞི་ལྷིང་། མ་བྱ་བཞི་འཛོམས་ལ་
སྤགས་པས་བརྒྱན་པ་དང་བར་གསེང་ཉིང་ཆོའི་ནང་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་དང་། གཡུང་བྱང་ལ་སྤགས་པའི་རི་མོ་
རྒྱས་པར་བརྒྱབ་ཏེ་མཇལ་བ་པོ་ཆོར་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་རྒྱུད་ལྱན་པར་སྤར་རོ། །སྤྱིགས་
བཞིའི་ཆེགས་ལྡེབས་སུ་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་ཆོགས་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ཁག་བརྒྱ་གངས་བཀོད་འདུག་པ་དེའི་ཁྲོད་དུ་རྣམ་...
འཕྱོར་རྒྱུད་དང་བྱ་རྒྱུད། རྒྱུད་རྒྱུད་སྤྱིགས་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་མཇལ་རྒྱུ་འདུག གཞིགས་ཤར་གི་ཆེགས་ལྡེབས་སུ་...
དབྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་ཁེབས་འདུག་པས་དབྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་ཁྱོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆོན་མདོག་རྣམས་
པར་བཀྲ་བའི་བྱང་ཆོས་ལྡན། གཞིགས་སྤྱི་ལྷ་ཆེགས་ལྡེབས་སུ་དབྱིལ་འཁོར་རྒྱུང་བ་འགའ་ཤས་གིས་འདུག་པ་དེ་
ཆོར་བཀོད་པ་ཆོགས་དམ་པ་ལ་ཆོན་མདངས་བག་ཆགས་པའི་བྱང་པར་གི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ནོ། །རྒྱབ་དང་བྱང་གི་
ཆེགས་ལྡེབས་ཀྱི་འབྲི་བྱ་གཙོ་བོའི་འོག་ལ་སྤྱོན་པའི་མཇེད་པ་ལུ་སྤྱེལ་ཏེ་བཀོད་འདུག་པ་དེ་ཆོ་པལ་ཆེ་བ་གསལ་པོ་
མཇལ་བྱུང་གི་མི་འདུག་ཏེ་ཞིབ་པར་ལྷ་རྒྱས་...སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷུང་བརྟན་དང་། “སྤང་པོ་ཆེའི་ལྷ་བྱ་ཐལ་དཀར་...
དུ་བསྐྱར་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷུས་སུ་ཞུགས་པ།...ལུ་སྤྱི་ཞིའི་རྒྱུད་ཆལ་དུ་སྤྱེད་བརྟན་པ།” “སྤང་བྱེད་མེར་རྒྱུའི་སྤྱི་བཞི་...
ནས་མོན་པ།” “སྤྱི་ལོ་བཅད་དེ་རབ་དུ་བྱུང་བ།...བདུད་བདུལ་ནས་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ།...ཆོས་ཀྱི་.....

འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྐྱར་བ།...མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ།...རིང་བསྐལ་ཆ་བརྒྱད་ལ་བཞོ་བ་ལ་.....
 མོགས་པའི་ནང་དོན་བཞོད་པ་གསལ་པོར་ཤེས། དེ་ཆོའི་ཁྲོད་ནས་ལུས་ཤིན་པའི་ཚལ་དུ་ཡུམ་གྱིས་སྤྱག་གཡས་པ་བྱང་
 རྒྱུ་ལྡོག་ཤིང་ལ་འཆང་ནས་བཞུགས་པའི་ཆེ་སྟོན་པ་ཤྲུ་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མཆན་ཁུང་གི་ཆེ་བས་མའི་བར་
 ནས་འཁྲུངས་པ་དང་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུ་འཁྲུས་གསལ། དེའི་ཆེ་སྟོན་གྱིས་གོམ་པ་བདུན་པོར་
 བས་མེ་ཏོག་པར་བདུན་དུ་བྱུར་པའི་ནང་དོན་མཛོན་བྱེད་རིམ་དེ་དག་གསལ་ལེར་མཇལ་རྒྱ་འདུག དེ་བཞིན་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མཐུད་མཆོམས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པའི་སྟེང་ཆར་གྱིས་པའི་ལྷ་སྤྲུ་རྒྱུང་ཆགས་དེ་ཆོ་ཡང་ཏ་ཅང་
 ཞིབ་ཆགས་པོ་བཞོད་འདུག གཞོགས་རྒྱུ་གི་ཆེ་གས་ལྡེ་བས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོ་བཞོད་པའི་བར་ཞིག་ན་རི་
 མོ་འདི་འདྲ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་འདུག འབྱོར་ལྡན་བྱད་མེད་ཅིག་གི་ལུས་ལ་གོང་བ་བྱི་ལ་སྟོག་པའི་ཐུ་པ་བྱོན་ཞིང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་སྤྲུ་ཆོགས་པ་སྤྲུ་ཏེ་ཅང་ཤེས་ན་པོ་འགའ་ཡིས་འདྲེན་པའི་འཁོར་མའི་ནང་དུ་བཞུགས། རི་
 མོ་འདི་དུ་བཞོད་པའི་གང་ཟག་མི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གསོན་པོའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་བྱང་འདུག
 གཞོགས་སྟེང་ཆེ་གས་ལྡེ་བས་ཀྱི་ཤར་རོས་སུ་ཡོན་བདག་གིས་སྤྲུབས་གནས་ལ་མཆོད་སྤྱན་བསྟར་བའི་མཆོན་བྱའི་
 ནང་དོན་རིམ་བཞོད་པ་ལ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་གྱི་བདག་པོ་དང་དེའི་ཉེ་འདྲུ་མི་གངས་བརྒྱ་གངས་ཤིག་
 གིས་ལུས་ལ་གཟབ་མཆོང་ལེགས་པར་སྤྲུ་ལ་ལ་ས་ལ་འདུག ལ་ལ་ཡར་ལངས། སོར་མོའི་འདབ་མ་སྟིང་ཁར་
 སྤྲུ་ཏེ་སྤྲུབས་གནས་ལྷ་སྤྲུ་མར་གསལ་བ་སྟོན་ལམ་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱུང་བས་པའི་རྣམ་པ་བཞོད་འདུག་པ་དེ་ནས་ལོ་
 རོ་བརྒྱ་སྤྱག་འདས་པའི་སྤྲུ་རོལ་ན་ཡུལ་དེའི་དབང་འཛིན་འབྱོར་ལྡན་པ་ཆོས་ལྷ་སྤྲུ་མར་བཀྱར་བཞུ་མཆོད་པ་.....
 འབྲུལ་བའི་རྣམ་པ་གསོན་ཆེན་ཞིག་མཐོང་ཐུབ་པོ། །

སྤྱག་པ་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་རྒྱུད་ཤོས་སྤྱག་པ་ཨང་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྱི་བཞི་མ་
 བརྒྱ་གསུམ་ལས་མི་འདུག ཆེ་གས་ལྡེ་བས་ཀྱི་རིམ་ཡང་གསལ་པོ་མཐོང་མི་ཐུབ། སྤྱག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཐོག་གི་རོས་
 ལ་རྣམ་སྤྲང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་བཞོད་འདུག་པ་དེའི་འབྲི་བྱ་ཞིབ་ཆགས་པོ་མི་འདུག་ཅིང་། ཆོན་མདོག་ཀྱང་
 རྒྱུ་པོ་མི་འདུག སྤྱགས་བཞིའི་ཆེ་གས་ལྡེ་བས་ཀྱི་རིམ་འོད་ཁྲོད་ནས་གཞོགས་ཤར་གྱི་ལྡེ་བས་རིས་ཁ་གསལ་ཅམ་.....
 འདུག དེར་ལྷ་སྤྲུ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲང་བརྟན་རྒྱུང་རྒྱུང་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཞིབ་པར་བཞོད་འདུག དེ་སྤྱད་སྤྱགས་
 གསུམ་ཀའི་ཆེ་གས་ལྡེ་བས་ཀྱི་རིམ་ཏ་ལམ་མི་གསལ།

དུང་དཀར་གནའ་ཤུལ་རིག་དངོས་གས་ཀྱི་སྤྱག་པ་གསུམ་པོའི་དབྱིབས་དང་། ལྡེ་བས་རིས་ཀྱི་ནང་དོན། རི་

མོ་འབྲི་ཆལ་ལ་སོགས་པར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཆོ་པན་ཚུན་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་པ་དེ་གསུམ་པོ་བྱང་བའི་དུས་ཚོད་འདྲ་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག མ་གཞི་སྤྱག་པ་གསུམ་
 ཀའི་ནང་སྤྱག་པ་བྱང་བའི་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཡིག་རིགས་དང་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་མེད་...
 པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་བྱེད་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱག་པ་སྟོན་ཡོངས་ལ་བརྟེན་ན་ལོ་དུས་...
 འཆོལ་རྟེན་བྱ་རྒྱུར་པན་པའི་ཁྱད་སྤྲོད་ཤིང་ཤིང་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་པ་དེ་ཆོ་དབྱེད་གཞིར་མཁོ་བར་སེམས། དུང་
 དཀར་སྤྱག་པའི་ལྷེབས་རིས་ནང་དུས་རབས་བརྒྱ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ཚུན་ཆད་ལ་འབྱུངས་པའི་སྤྲམ་དམ་པའི་སྤང་
 བརྟན་གཅིག་ཀྱང་མཇུག་རྒྱུ་མི་འདུག སྤྱག་པའི་ཐོག་པལ་ཆོ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱིབས་སུ་བཀོད་འདུག་པ་དེ་གྲུ་
 གོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནའ་ཤུལ་རིག་དངོས་ཁྱོད་དུ་དུས་རབས་བརྒྱ་བཞི་ཚུན་ཆད་བྱང་བའི་སྤྱག་པའི་དབྱིབས་དང་
 ཚ་བ་ནས་འདྲ་ཡི་མི་འདུག ལྷེབས་རིས་ལོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས། དེ་ལ་གསོལ་བ་སྟོན་ལམ་...
 འདེབས་མཁན་སེར་སྟུང་དང་ལྷན་ཆོའི་རྟོན་ཆས་དང་རྒྱན་ཆ་བཅས་ཀྱི་རི་མའི་འབྲི་སྤངས་ལ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་ཤི་རྒྱུ་...
 དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་དར་བའི་རུབ་རྟོགས་ཡུལ་གྱི་ཁག་གི་སྟུ་ཆལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ལྷན་...
 འདུག སྤྱག་པའི་ལྷེབས་རིས་ཀྱི་འབྲི་བྱའི་བཀོད་པ། ཆོན་མདངས། སྤྱག་བཅད་ལ་སོགས་པས་མཚན་པའི་སྟོན་
 ཡོངས་ཀྱི་མཚན་ཆུལ་དང་དེ་སྟུ་གོ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོན་སྡེ་དང་མཁར་ལ་སོགས་པའི་
 བང་དུས་དཀྱིལ་དང་དུས་མཇུག་གི་ལྷེབས་རིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྐྱར་ན་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཀྱང་ཡིན་
 འདུག རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནང་ང་ཆོས་དུང་དཀར་སྤྱག་པ་གསུམ་པོ་དེ་མངའ་རིས་ཁྱལ་དུ་བརྟན་པ་བྱི་
 དར་གྱི་འགོ་སྟོད་སྟེ་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་ནས་བརྒྱ་གཉིས་བར་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དུང་དཀར་སྤྱག་པའི་ལྷེབས་རིས་ནི་མངའ་རིས་ས་ཁྱལ་དུ་བྱང་དུས་སྟེ་ཤོས། སྤང་རྒྱུ་དུག་ཤོས། བར་...
 དོན་སུན་སྤྲམ་ཆོགས་ཤོས་ཀྱི་ནང་བརྟན་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་སྟུ་ཆལ་མཚན་པའི་གནའ་ཤུལ་རིག་དངོས་ཤིག་ཡིན་པ་...
 དང་། ལོ་རབས་དགུ་ཅུའི་འགོ་སྟོད་དུ་ཤིས་རྟོགས་བྱང་སྟེ་ད་བར་རྒྱལ་ཁབ་བྱི་ནང་གི་རིག་ལམ་ཞིབ་དཔྱད་...
 མཁས་པ་དང་སྟུ་ཆལ་ཞིབ་འཇུག་མཁས་པ་མང་པོའི་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་གནང་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དུང་དཀར་...
 སྤྱག་པའི་ལྷེབས་རིས་ནི་འགན་ལྷ་བལ་བའི་སྟུ་ཆལ་གྱི་རྟེན་ཆ་ཆེན་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན།
 གང་ལགས་ཤེ་ན། སྟོས་བསྐངས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱག་པའི་གནམ་གཙལ་གྱིས་གཙོས་སྤྱག་
 པ་སྟོན་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་འདུ་ཆལ་དེར་སྟེ་བོ་སུ་ཡིན་ཡང་བསྟན་པ་བརྗོད་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་མགིན་པ་ལས་

དབང་མེད་ཐལ་རྒྱ་ཡིན་པ་གོར་མི་ཆག། རོ་མཆར་མད་རུ་བྱང་བའི་ཐེབས་རིས་དེ་དག་གཟིགས་རུས་ཡིད་ཀྱི་.....
 དབང་པོ་ཅིག་ཅར་རུ་འཕྲག་ཏུ་དེ་ནས་བལ་དགའ་བའི་སྒྲིལ་རང་གིས་སྦྱེད་པར་བྱར་ནི། །རུང་དཀར་ཕུག་.....
 པའི་ཐེབས་རིས་ཀྱི་རི་མོའི་ཐིག་གི་འགྲོ་སྤངས་བདེ་ཞིང་འབྱུག་པ་དང་། ཆོན་མདངས་ཉར་པོ་མིན་པ་བབ་.....
 ཆགས་བརྩེད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཕུག་པ། ཞིབ་བྱིར་སྤང་འཛིག་ཆེན་པོ་གནང་མེད་ཀྱང་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་བཀོད་པར་
 བལ་རུས་རྒྱས་བསྐྱས་ཤིན་ཏུ་འཆམས་པའི་དགེ་མཆན་ལྡན་པ། འཕྲི་བུའི་ལྷ་དང་བྱང་སེམས་ཆོའི་སྤང་བ་རྟན་.....
 ཁྱོན་ལེགས་ཤིང་། གསོན་ཉམས་དོད་པ། ལྷག་པར་ཐེབས་རིས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྦྱ་བ་རྟན་ཆེ་ཆུང་དང་བརྩོ་ལྷ་ལུགས་དཔར་བརྒྱབ་པ་ལྷ་བྱ་སྤྱོད་ཕྱག་གཅིག་ཏག་ཏག་ཅིགས་རོས་.....
 གསུམ་ལ་བཞོས་ནས་བྱིས་འདུག་པ་དེ་ཆོའི་བར་ལ་བཞག་པའི་སྤྱོད་ཆར་ཉེ་བག་སྤྱ་ཅམ་མི་འདུག ལྷ་འབྲི་བའི་
 དེ་ལྷ་བུའི་རིག་པའི་ཆལ་དང་སོར་མོའི་ཆལ་ལ་བརྩོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་མི་ག་མ་ཡང་སྦྱངས་རྒྱ་ཡིན་པ་གདོན་མི་བ།
 རུང་དཀར་ཕུག་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕུག་པ་འདུ་ཆལ་དང་། རུང་རུ་འཕགས་པའི་ཐེབས་རིས་འཕྲི་ཆལ་
 གཉིས་པོ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་སྒྲིལ་ནས་མཉམ་རུ་བཞེབས་ཏེ་སྦྱ་ཆལ་གྱི་ཐིག་ཉམས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པའི་ཡང་
 ཆེར་སོན་པ་བྱང་འདུག བོད་ཀྱི་སྦྱ་ཆལ་ལ་ཐུགས་ཁུར་དང་དགའ་ཞེན་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལ་རུང་དཀར་ཕུག་.....
 པའི་ཐེབས་རིས་ཀྱི་རོ་མཆར་སྦྱ་ཆལ་རུས་སྤྱ་ཅམ་རུ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོང་བར་དམིགས་ནས་ང་ཆོས་.....
 བརྟན་དེབ་འདི་ཆེད་རུ་བསྒྲིགས་ཏེ་གཟིགས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་སྤྱོད་བར་བྱས་པ་ལགས་སོ།།

ཕུན་ཆོགས་རྣམ་རྒྱལ།

༡༩༩༧ལོའི་ཟླ༡༠

前言

阿里东嘎石窟壁画,位于西藏西部阿里专区札达县东嘎东嘎遗址区内(东经 $79^{\circ}6'$,北纬 $31^{\circ}4'$),遗址总面积达1.2万平方米。东嘎遗址以它高大的寺院建筑废墟和山上的洞窟以及山下的佛塔墙,在以驰名中外的古格王朝遗址为代表的西藏西部文化长廊中居有一席之地。东嘎在藏语中意为白海螺,吉祥的村名堪配美丽的村庄。东嘎居札达盆地中央,土林中一片灰黄,可村前小沟中流淌的清水开辟出了一片绿色的草地、绿色的田野。村子北面弯月形的山梁把绿色的村庄紧紧环抱着,山梁陡峭险峻。山顶上残破的寺院高墙直刺苍穹,山腰间蜂巢般的洞窟密密麻麻,山下一排排破损的塔墙恰似长龙横空出世……

已发现绘有壁画的石窟三座,它们开凿在村北山梁南侧的山腰上,石窟上方是高达三四十米的悬崖,石窟左右还有十几座洞窟遗址。石窟被编为1号窟、2号窟、3号窟。1号窟居中,东为2号窟,西为3号窟。2号窟最大,窟内平面呈方形,边长7.2米,中心高5.4米。窟后壁上开有一条长条形壁龛,龛内原有8尊佛塑像,现在只剩下仰覆莲瓣佛座,佛像的背光、头光及塑像残块。佛像头光之间的壁面绘有手持不同乐器的伎乐天(飞天)。东西壁的北端各开一小龛与后壁长龛相连。小龛内原各有两尊塑像,现仅残存东壁龛一尊佛像的残躯,壁龛两侧绘有上下排列的“七政宝”(臣宝、将宝、妃宝、象宝、马宝、轮宝、摩尼宝),“八吉祥”(法轮、右旋海螺、宝伞、金幢、妙莲、宝瓶、金鱼、吉祥结)。正方形的窟顶做成外方内圆,层层内收上升的立体坛城形式,给人一种魔幻般的感觉。窟内地面中央有两座晚期修建的土坯塔,上部已被破坏,仅余塔座。窟内四壁和顶部遍绘壁画,壁画主要画的是整整1000尊菩萨坐像。根据每尊像旁的藏文题名,可知是各种不同的“大菩提心得道者”。每尊像都有一个圆形背光,菩萨头戴五尖冠,耳上饰有华丽的耳环,颈上有项圈缨络,上身赤裸,肩搭飘锦,下着彩色长裙跏趺而坐,手结不同印契或持花,持孔雀尾羽。手臂上下伸展,身躯修长,呈略微扭曲状,在大体雷同的造型中显现出丰富的姿态。窟门两侧各有一幅壁画。东侧的一幅脱落严重,只可看出二位端立的贵妇,一头戴红帽,一发饰珠宝,都内穿袍服,腰系宽带,外着披风,似乎正在专心

致志做供养法事；西侧的一幅绘有三排僧人，上排居中的一位头覆华盖。门内上方的壁面绘有五位女性神祇，分别骑乘鹿、马、牦牛徐徐前进。

1号窟比2号窟略小，大体呈方形，面积为6.5米×6.7米，底大顶小，像一个覆斗。窟顶部做成仿木结构的斗八藻井形式，四个方形相互转角90°，层层内收上升。顶部所有壁面绘满各种图案，繁缛华美，有形态各异的力士、双鸟、双狮、四龙、四凤，还有填花球路纹、万字纹及多种几何纹样，令人眼花缭乱。四壁的主体壁画是十几个大大小小的曼陀罗（坛城），其中有瑜伽、行部和事部曼陀罗等。东壁的曼陀罗独占一面墙壁，宏大壮观，色彩缤纷；南壁的几个曼陀罗则小巧紧凑，单纯朴实。西壁和北壁的下部绘着横排分幅的佛传故事图长卷，虽然多已磨损、脱落，但还是能看出“菩萨预言”、“白象入胎”、“树下诞生”、“出四门”、“削发为僧”、“降魔得道”、“初转法轮”、“涅槃”、“八王分舍利”等生动画面。其中“树下诞生”画面较为清楚，摩耶夫人在蓝毗尼园手攀无忧树枝，释迦牟尼从摩耶夫人右肋下飘然而出，难陀，优婆难陀二龙王为之沐浴；太子降生后向四方各行七步，步步生出莲花……种种情节历历在目。曼陀罗之间的众多小像也都绘制得精细入微，西壁两曼陀罗间的小像中有尊神祇描绘成雍容华贵的妇女，身着翻领袍服，佩金饰玉，坐在雕有数个马头的四轮车上，神态生动逼真。南壁东侧下方还绘着一幅场面较大的贵族礼佛图，几十位贵族的眷属身穿色彩艳丽的服装，或坐或立，对壁面上方的佛和菩萨顶礼膜拜，数百年前当地贵族的一次盛大礼佛场面跃然壁上。

3号窟面积最小，只有13平方米，壁画保存的状况也较差，略呈穹隆状的窟顶绘有五智如来曼陀罗，构图简单，色彩较淡。四壁的壁画中以东壁保存较好，为近百尊密排的佛、菩萨小像，其他壁面仅残存数尊小像。

东嘎遗址三座大小不等的石窟，从洞窟形制及壁画构图、内容、技法等方面可以看出许多明显的共同点，这表明它们在年代上也很可能相差不大。由于在三座窟内部没有发现与年代有关的题记和遗物，目前尚无法判明准确的开凿、绘制年代，但通过对石窟的总体观察和分析，我们仍然可以找出一些可供参考的线索：在壁画中绘制的高僧小像中看不到十四五世纪以后高僧大德们的形象；石窟顶部均系独特的曼陀罗形式，与古格王国都城遗址14世纪以后的石窟形制截然不同；

佛、菩萨和礼佛僧俗人的形象、服饰保留有较多的克什米尔和西域佛教艺术特征；壁画的构图、色彩、勾线及总体风格与原古格王国范围内的中晚期壁画相比有较大的差异。据此，我们认为这三座石窟开创于阿里地区佛教后弘期早期，也就是11~12世纪期间。

东嘎石窟是整个阿里地区年代最早、保存比较完好，内容又很丰富的佛教艺术遗存，从90年代初被发现以来，引起了国内外学术界和艺术界的广泛瞩目。的确，东嘎石窟壁画可以称得上是艺术精品。当我们把眼光投向窟顶的时候，我们便会发现窟顶原来是一个外方内圆、层层内收的立体坛城形式，这一凿洞技术谁见了都会发出赞叹之声，而琳琅满目的壁画更令人叹为观止。壁画线条流畅自然，色彩古朴明朗而不失庄重之感，轻于细部描写而力求整体刻画和谐匀称，菩萨神态飘逸洒脱富于想象，壁画布局严谨堪称一绝。在这里石窟的建筑艺术和窟内的壁画艺术巧妙地结合，塑造出浑然一体的精美艺术作品，把东嘎石窟壁画美的艺术效果推向登峰造极的地步。为了使所有关注和热爱西藏艺术的人们能够早日一睹东嘎石窟壁画艺术的风采，我们特选编此画册以飨读者。

彭措朗杰

1997年10月

Preface

The Donggar cave murals are on the Donggar site at Donggar village (79° 6'E; 31°4'N) in Zanda County, Ngari Prefecture in China's western Tibet. The site, covering a total of 12,000 square meters, forms one of the most significant constituents of the western Tibetan cultural corridor represented by the world-famous site of the ancient Gug Dynasty for its ruins of huge monastic constructions, the caves on the range nearby and the stupa walls at the foot of the range.

Donggar (Tibetan: *white conch*) signifies blessings. The beautiful village lies in the center of the Zanda basin. A brooklet flows by the village, nourishing the oasis. A range overlooks the verdure village from north, forming a crescent embracing it.

Above the precipice ruins of the high enclosures of a monastery stand to remind the visitors of the religious construction's former grandeur. Caves appear on the slope looking like a giant beehive. Down below fragments of former stupa walls wind as they extend.

Murals so far have been discovered in three caves on the slope north of the village, under a precipice 30~40 meters high. Cave No. 1 in the center is flanked from east and west respectively by Caves No. 2 and No. 3.

Cave No. 2, the biggest, shelters a 7.2 meter square floor, with the ceiling rising up to 5.4 meters in the center. A long shrine in the back wall housed a total of 8 statues of which only fragments remain along with the lotus thrones and the aureoles. In the background of the statues are murals showing deva-musicians playing different instruments.

The long shrine extends both ways to form a smaller shrine in the eastern wall and another in the western wall. Each housed a pair of statues, of which only the fragments of one in the eastern shrine remain.

Murals flanking the shrines show (from above to below) the seven royal treasures (ministers, generals, royal consorts, elephants, horses, "wheel of

the law" and mani) and the eight blessings ("wheel of the law", dextrorotatory conch, canopy, golden banners, lotus flowers, vase, golden fish and knots of blessing).

The ceiling of the cave, square at the lowest part, shrinks as it rises to form a *mandala* to give a mysterious effect. At the center of the floor remains the base of a destroyed stupa built of adobes.

Murals covering all the walls and the ceiling include, among other things, a thousand miniatures of bodhisattva, attached to each of which is the saint's name in Tibetan. Those are all the enlightened Buddhist holy men. Each saint, bearing an aureole, wears a five-pointed crown and lavishly decorated earrings, necklace and beads. Sitting cross-legged, each saint is naked to the waist but has a silk shawl draped over the shoulders. His apron bears a riot of colors. He makes a particular sign with his fingers or holds a flower or a fan of peacock feathers. His arms stretch upward or downward. Long in stature, he leans slightly. The saints, bearing general common features, each shows his unique posture.

The entrance of the cave is flanked from each side by a mural of relatively smaller size. In the heavily eroded mural on the east side two noble women are barely discernible as standing in prayer. Both ladies wear long robes under cloaks, with broad belts. One wears a red bonnet, the other decorates her locks lavishly with jewels. The mural on the west side shows a group of clergymen standing in three rows. The one in the center of the upper row is sheltered by a canopy.

Over the entrance of the cave a mural shows a group of five goddesses travelling on the back of deers, horses or yaks.

Slightly smaller than Cave No. 2, Cave No. 1 was in the shape of a truncated pyramid, with a floor 6.5 × 6.7 meters in area. The caisson ceiling, so carved as to simulate wood construction, bears murals showing warriors, birds in pairs, lions in pairs, dragons in a tetrad, phoenixes in a tetrad as well as a broad variety of designs, including the Buddhist symbol of blessing, the *srivatsalaksana*.

More than a dozen *mandalas* form the main mural, including the *Vajradhatu mandala*, the *Garbhahatu mandala* and the *Aalokitesvara mandala*.

The *mandalas* decorating the east wall are characterized by magnificence, grandeur and bright colors. Smaller but better arranged are those covering the south wall. A series picture showing the life and ministry of the Buddha extends through the lower part of the west and north wall. Despite the erosion, such themes are discernible as "The Bodhisattva's Prophecy", "Incarnation of the White Elephant", "Birth under the Sal Tree", "Wandering Through the Four Distresses", "The Tonsure", "The Enlightenment", "The First Sermon in Mrgadava", "The Nirvana", and the "The Distribution of His Remains".

In the picture "Birth under the Sal Tree", which is best preserved, Madam Mahamaya, the Buddha's mother, lies in the garden Lumbini, grasping with both hands the branches of the sal tree as the infant Sakyamuni emerges from under her right arm. After being bathed by Nanda and Upananda, the infant prince takes seven steps toward each of the four directions, leaving clear footprints in the shape of lotus flowers.

At the intervals between the *mandalas* are portraits representing delicate and elegant artistic technique. On the west wall, flanked by two *mandalas* a goddess depicted as a wealthy lady is mounted on a carriage drawn by a team of several horses. In a robe with turned-down collars, she wears rich ornaments.

A comprehensive view of a Buddhist service attended by female members of the noble families occupies the eastern section of the south wall. Dozens of richly dressed ladies are shown paying homage to the portraits of Buddha and Bodhisattvas that appear on the upper part of the mural. It is a vivid representation of a local religious ceremony restricted to the nobility hundreds of years ago.

With a floor area of no more than 13 square meters, Cave No. 3 is the smallest and the murals there are poorly preserved. The ceiling, roughly resembling a dome, is decorated with a *mandala* showing the five Dhyani —

Buddhas. The colors have largely faded.

The mural covering the east wall is the only relatively better preserved. It shows nearly a hundred portraits of Buddha and the Bodhisattvas. Only several small portraits are discernible in the other Walls in that cave.

The three caves on the Donggar site bear striking common features in the form and the design, theme and artistic technique of the murals, features suggesting the proximity in the time of their respective construction. The absence of signatures or other relics to which dates are attached precludes any accurate dating of the building of the caves and the creation of the murals. Significant clues have, however, been found by observation and examination of the caves' general features.

No portraits of eminent religious figures that flourished after the 14th or 15th centuries are found in the murals.

The ceilings of the caves are, in contrast with the caves believed to have been built after the 14th century on the site of the capital of the Kingdom of Gug, in the unique shape of *mandala*.

The appearance and dress of the Buddha, Bodhisattvas and the clergymen and lay believers in the murals bear obvious features characteristic of Kashmiri and Central Asian Buddhist art.

The murals differ largely from the mid—and late Gug murals in design, color, brushwork and general style.

These clues have led us to the conclusion that the triad was first built between the 11th and the 12th century, or the first stage of the late Buddhist missionary period in Ngari.

As the most ancient, relatively well—preserved and very rich collection of Buddhist artistic remains in Ngari, the Donggar caves have drawn broad academic and artistic interest from China and abroad since the early 1990's when it was discovered.

Indeed, those caves are deservedly identifiable as a unique art treasure. The technique that produced the *mandala* ceilings was miraculous.

The murals, revealing skillful brushwork and the application of colors